

3 Kända ombyggnader, förändringar och underhållsarbeten

3.1 Källor och litteratur

- ATA, Antikvarisk topografiska arkivet, Stockholm
- Lindgren, Mereth. *Malsta kyrka, Upplands kyrkor 160*. Ärkestiftets stiftsråd, 1973.
- Menander, Anne. Kanslichef Norrtälje-Malsta församling. Muntlig uppgift.
- Wilcke-Lindqvist, Ingeborg. *Sveriges kyrkor, Uppland band V, häfte 5*. Stockholm 1961.

3.2 Kronologisk förteckning Kyrkan

Årtal	Händelse	Källa
1200-talets slut. (Trol)	Kyrkan uppfördes, ursprungligen med rektangulär plan. Sakristian byggdes något senare.	Wilcke-Lindqvist s 638.
1400-talets början	Vapenhuset byggdes till.	Wilcke-Lindqvist s 638.
1400-talets senare del	Valven över långhuset slogs.	Wilcke-Lindqvist s 644.
1731	Läktare i väster bekostades av Johan von Brehmer.	Wilcke-Lindqvist s 658.
1740-talet	Större delen av de nuvarande snickerierna tillkom. Altartavlan skänktes till kyrkan år 1749. Predikstolen skänktes till kyrkan av familjen von Brehmer. Bänkinredningens tillkomsttid är ej känd men bänksdelning har gjorts 1745 och troligen är bänkarna från denna tid.	Wilcke-Lindqvist s 654 ff.
1782	Omfattande takreparation, långhusets takstolar byttes.	Wilcke-Lindqvist s 643.
1785	Nytt altare och altarring tillkom.	Wilcke-Lindqvist s 654.
1790-talet	Fönstren i norr, söder och troligen även öster fick sin nuvarande form.	Wilcke-Lindqvist s 639.
1810	Fönster i väster mot läktaren togs upp. Fönstret ersatte en tidigare ingång med utvändigt trappa.	ATA dnr 312-316-2005.
1835	Vapenhusets tak reparerades, takstolarna byttes och taket belades med papp.	Wilcke-Lindqvist s 646.
1840	Trägolvlades i hela kyrkan. Ytterdörrens nuvarande plåtklädsel tillkom.	Wilcke-Lindqvist s 644.
1847	Nya golv lades in av kalksten i koret och i långhusets gång, i bänkkvarteren och troligen även i vapenhuset lades tegelgolv. Det trägolv som lagts 1840	Wilcke-Lindqvist s

	hade snabbt ruttnat.	644.
1854	Sakristians golv byttes mot tegel.	Wilcke-Lindqvist s 644.
1850	Vapenhusets tak belades åter med spån.	Wilcke-Lindqvist s 646.
1855	Kyrkans första orgel tillkom. Sannolikt målades de invändiga snickerierna vid denna tidpunkt i vitt och guld.	ATA RAÄ dnr 312-316-2005.
1892	Nytt orgelverk tillkom.	Wilcke-Lindqvist s 657.
1937	Större renovering enligt förslag av Årland Noreen, i huvudsak upprättat redan 1927. Nuvarande innerbågar med blyspröjsar och patinerat glas tillkom och många av nu befintliga ytterbågar tillverkades. I väster sattes fönster över läktaren igen. Sydportalen återställdes efter att ha haft en kvadratisk dörröppning sedan 1800-talet. I bänkkvarteren lades trägolv. Bänkarna byggdes om och målades i ursprunglig färgsättning, grått med svarta speglar. Invigningskorsen på väggarna togs fram. Sakristians kakelugn togs bort. Snickerier målades. Altaret byggdes om. Ny dörr mellan vapenhus och långhus sattes in och portalen återställdes till ursprungligt utseende. Orgelverket byggdes om. Fasaderna avfärgades. Vattenburet uppvärmningssystem installerades och pannrum byggdes vid västra gaveln.	639. 644.samt ATA RAÄ dnr 0927 1936. och ATA RAÄ dnr 312-316-2005
1964	Exteriören renoverades.	ATA. Dnr RAÄ 0696/81.
1967	Invändig rengöring och kalkmålning av valv och väggar. Invigningskorsen retuscherades. Arbetena gjordes av konservator Sven Carlsson, Gimo.	ATA. Konserveringsrapport 28 dec 1967.
1977	Ny orgel och orgelfasad byggdes av Robert Gustavsson, Härnösand.	ATA Dnr RAÄ ad 435/76.
1981	Invändig och utvändig restaurering enligt förslag av arkitekt Jerk Alton. Fasader lagades och avfärgades, tak ilagades och tjärades, utvändiga snickerier målades. Interiört tillkom skåp i sakristian och läktarbarriären höjdes med separat räcke och fönstret i sakristian kompletterades med en innerbåge. Långhusvinden isolerades.	ATA. Dnr RAÄ 0696/81.
2002	Fönster renoverades och invändiga snickerier målades alternativt retuscherades.	ATA dnr 312-316-2005

3.3 Kronologisk förteckning Kyrkogården

Årtal	Händelse	Källa
1752	Stigluckorna revs och ersattes av trägrindar.	Wilcke-Lindqvist s 636.

1764-1765	Bogårdsmuren uppfördes.	Wilcke-Lindqvist s 636.
1800-talets mitt	Större reparation av bogårdsmuren.	Wilcke-Lindqvist s 636.
1942	Runstensfragment som tidigare stått vid kyrkans västra gavel konserverades och placerades i kyrkans vapenhus.	ATA RAÄ dnr 1516/42.
1931	Kyrkogården utvidgades åt söder enligt förslag av Ärland Noreen. Muren mellan den gamla och nya delen revs och materialet återanvändes.	S 636. samt ATA RAÄ beskrivninga v Noreen 14 maj 1928.
1942	Runstensfragment som tidigare stått vid kyrkans västra gavel konserverades och placerades i kyrkans vapenhus.	ATA RAÄ dnr 1516/42.
1980-tal	Minneslund skapades.	Muntlig uppgift Anne Menander

3.4 Kronologisk förteckning Klockstapeln

Årtal	Händelse	Källa
1600-tal	Trolig tidpunkt för nybyggnad av klockstapeln.	Egen bedömning.
1831	Klockstapeln brädkläddes.	Wilcke-Lindqvist s 638.
1981	Utvändig restaurering enligt förslag av arkitekt Jerk Alton. Fasader lagades och avfärgades, tak ilagades och tjärades, utvändiga snickerier målades.	ATA. Dnr RAÄ 0696/81.

3.5 Kronologisk förteckning Uthus

Årtal	Händelse	Källa
Omkring sekelskiftet 1900	Trolig tidpunkt för nybyggnad av förrådet	Egen bedömning.